U S N E S E N Í

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátu složeném z předsedkyně Michaely Bejčkové, soudců Faisala Husseiniho a Ondřeje Mrákoty ve věci žalobce: **Z. Ü.**, zastoupeného advokátem Mgr. Ondřejem Šimánkem, Masarykova 186, Milevsko, proti žalovanému: **Ministerstvo vnitra**, Nad Štolou 936/3, Praha 7, proti rozhodnutí ze dne 21. 3. 2023, čj. OAM-76/ZA-ZA11-ZA19-2023, v řízení o kasační stížnosti žalobce proti rozsudku Krajského soudu v Brně ze dne 29. 11. 2023, čj. 22 Az 21/2023-27,

takto:

I. Kasační stížnost **se odmítá** pro nepřijatelnost.

II. Žádný z účastníků **nemá** právo na náhradu nákladů řízení.

Odůvodnění:

[1] Žalobce, státní příslušník Turecké republiky, dne 23. 1. 2023 podal v ČR žádost o mezinárodní ochranu. V poskytnutí údajů k žádosti ze dne 30. 1. 2023 uvedl, že je státním příslušníkem Turecké republiky, je kurdské národnosti, je rozvedený a má čtyři děti, které žijí v Turecku s matkou. Do ČR přišel pěšky dne 13. 1. 2023 ze Slovenska, kam se dostal kamionem z Turecka. Jako důvod pro udělení mezinárodní ochrany uvedl, že je v Turecku hledaný, a kdyby se vrátil, šel by do vězení, kde by strávil zbytek života.

[2] Při pohovoru dne 30. 1. 2023 žalobce uvedl, že neměl vybranou žádnou cílovou zemi, chtěl se pouze dostat do Evropy. V Turecku je hledaný, protože se účastnil demonstrací na podporu HDP (Lidově demokratická strana), se kterou sympatizuje. Není členem HDP, demonstrací se účastnil jako běžný účastník. O tom, že je hledaný, se dozvěděl od své bývalé manželky, k níž přišel dopis od policie, aby se žalobce dostavil na policejní stanici. Co přesně v dopisu stálo, žalobce neví, neviděl jej. Dopis zůstal v Turecku, nemohl ho proto předložit žalovanému. Po této události se žalobce rozhodl z Turecka vycestovat, protože má za to, že jako sympatizant HDP by skončil ve vězení.

[3] Žalovaný neudělil žalobci mezinárodní ochranu podle § 12, § 13, § 14, § 14a a § 14b zákona č. 325/1999 Sb., o azylu. Příběh žalobce dle žalovaného nesvědčí o tom, že by žalobce byl v zemi původu pronásledován nebo mu hrozilo pronásledování ve smyslu § 12 zákona o azylu či vážná újma ve smyslu § 14a zákona o azylu.

[4] Žalobce se proti rozhodnutí ministerstva bránil u Krajského soudu v Brně. V žalobě zmiňoval, že v lednu 2023 odešel z Turecka, neboť je hledaný za svoji účast na protivládních demonstracích, které organizovala strana HDP, kterou volí a podporuje od svých osmnácti

let. Turecko opustil, neboť dostal předvolání na policii právě kvůli účasti na demonstracích. Zdůraznil, že byl běžným demonstrantem, šel v průvodu, mával vlajkami a nesl transparent na podporu Kurdů. Při demonstracích byli občas napadeni policií, několikrát dostal ránu obuškem, na chování policie si nestěžoval. Ostatní účastníci demonstrací byli také předvoláváni, bylo proti nim následně zahájeno trestní stíhání. Má obavy, že by mohl být stíhán za svůj politický názor. Členem HDP být nechtěl. Ví, že členové i sympatizanti HDP bývají vězněni. Nemá žádné doklady, kterými by doložil své tvrzení. Rozhodnutí žalovaného je dle žalobce zcela formální, správní orgány blíže nezkoumaly nebezpečí, které mu hrozí. Jejich závěry neodpovídají současné realitě Turecka. Zdůraznil souvislost svých obav se svou kurdskou národností a sympatiemi k HDP. Odkázal na skutečnosti po pokusu o státní převrat v roce 2016. Krajský soud žalobu zamítl.

[5] Žalobce (*stěžovatel*) se nyní brání kasační stížností. V ní poukazuje na nesprávné hodnocení skutkového stavu žalovaným i krajským soudem.

[6] Ve věcech, v nichž před krajským soudem rozhodoval specializovaný samosoudce, se NSS po posouzení přípustnosti kasační stížnosti zabývá otázkou, zda kasační stížnost svým významem podstatně přesahuje stěžovatelovy zájmy (§ 104a s. ř. s.). Není-li tomu tak, odmítne ji jako nepřijatelnou (usnesení ze dne 26. 4. 2006, čj. 1 Azs 13/2006-39, č. 933/2006 Sb. NSS, a ze dne 16. 6. 2021, čj. 9 As 83/2021-28, č. 4219/2021 Sb. NSS, body 11–12).

[7] Kasační stížnost je nepřijatelná.

[8] Stěžovatel v kasační stížnosti neuvádí, jaké důvody by měly svědčit pro její přijatelnost. Neoznačuje právní otázku, kterou se NSS dosud nezabýval, kterou NSS či krajské soudy řeší rozdílně nebo v níž je třeba změnit dosavadní judikaturu. Stěžovatel ani netvrdí, že se krajský soud bezdůvodně odchýlil od ustálené judikatury nebo že hrubě pochybil při výkladu práva. Nic takového nezjistil ani NSS.

[9] V kasační stížnosti stěžovatel namítá, že krajský soud chybně vyhodnotil skutkový stav věci. Stěžovatel je toho názoru, že jeho výpověď svědčí o jeho pronásledování kvůli účastem na demonstracích. Stěžovatel není schopen jinak než vlastní výpovědí, prokázat své tvrzení o pronásledování kvůli politickému přesvědčení. Krajský soud tvrdí, že fyzické napadení policií v rámci demonstrace pořádané tureckou parlamentní stranou není důvodem udělení mezinárodní ochrany. V tomto závěru krajského soudu vidí stěžovatel rozpor – je zcela zřejmé, že soud nijak nezpochybňuje jeho tvrzení o fyzickém napadení policií na protivládní demonstraci, naproti tomu však tvrdí, že stěžovatel nijak neprokázal pronásledování za uplatňování politických práv a svobod. Stěžovatel se dále domnívá, že správní orgán vycházel při prvotním rozhodování ze zastaralých informací, neboť o udělení ochrany rozhodoval v březnu 2023, avšak vycházel ze zpráv o situaci v Turecku z července 2022. Stěžovatel závěrem kasační stížnosti uvedl, že se v ČR seznámil s českou dívkou, se kterou nyní žije ve společné domácnosti a uvažují o sňatku.

[10] NSS zdůrazňuje, že stěžovatel uváděl obavy z pronásledování pro svůj politický názor (sympatizuje s HDP), resp. uplatňování politických práv (účast na demonstraci). Taková tvrzení mohou mít význam jak z pohledu § 12 písm. a), tak b) zákona o azylu (viz rozsudek NSS ze dne 13. 8. 2008, čj. 2 Azs 45/2008-67, č. 1713/2008 Sb. NSS). Podle § 12 písm. a) zákona o azylu musí být cizinec skutečně pronásledován v okamžiku, kdy žádá o azyl, zatímco dle § 12 písm. b) zákona o azylu se posuzuje hrozba pronásledování do

budoucna (viz např. rozsudky NSS ze dne 18. 9. 2023, čj. 5 Azs 156/2023-32, a ze dne 26. 8. 2022, čj. 5 Azs 153/2020-63, č. 4399/2022 Sb. NSS).

[11] Krajskému soudu lze sice vytknout, že ve vztahu k § 12 písm. b) zákona o azylu vůbec nehodnotil stěžovatelovy obavy související s jeho politickým názorem (zaměřil se pouze na kurdskou národnost), na druhou stranu v tomto případě z ničeho neplyne, že by stěžovateli s přiměřenou pravděpodobností hrozilo pronásledování. Stěžovatel uvedl jen to, že se účastnil demonstrací a dostal tam obuškem, pak ho prý předvolali na policii. Krajský soud správně vyhodnotil, že toto jednání nedosahuje intenzity pronásledování. Pronásledováním se podle § 2 odst. 8 zákona o azylu a rovněž dle čl. 9 odst. 1 písm. a) kvalifikační směrnice [směrnice evropského parlamentu a rady 2011/95/EU ze dne 13. 12. 2011 o normách, které musí splňovat státní příslušníci třetích zemí nebo osoby bez státní příslušnosti, aby mohli požívat mezinárodní ochrany, o jednotném statusu pro uprchlíky nebo osoby, které mají nárok na doplňkovou ochranu, a o obsahu poskytnuté ochrany] rozumí především závažné porušení základních lidských práv, případně souběh různých opatření, který je dostatečně závažný k tomu, aby postihl jednotlivce způsobem podobným závažnému porušení lidských práv. Stěžovatel dle své výpovědi však žádnému závažnému porušení lidských práv ani srovnatelnému jednání ve vlasti nečelil. Neodůvodněné policejní násilí sice obecně může narážet na čl. 3 Evropské úmluvy o ochraně lidských práv, ale z výpovědí stěžovatele plyne, že nešlo o žádné intenzivní násilí, které by bylo namířeno konkrétně vůči němu. Šlo spíše o důsledek snahy policistů rozehnat demonstraci. K tomu NSS odkazuje na zprávu o HDP. Tato zpráva uvádí, že členové HDP nejsou systematicky stíháni. Riziko se odvíjí od profilu a aktivit dotyčné osoby, které k sobě mohou přitáhnout negativní pozornost tureckých státních orgánů. Jako příklad zpráva uvádí účast na demonstracích, hlasité kritizování vlády, vyjadřování se ke kurdským politickým otázkám nebo aktivní zájem o soudní případ příbuzného, který je významným členem strany HDP. Pokud ale stěžovatel byl pouze řadovým účastníkem demonstrací, kterých se účastní stovky dalších lidí, není pravděpodobné, že by k sobě přitáhl negativní pozornost tureckých úřadů.

[12] K předvolání na policii NSS dodává, že stěžovatel pouze obecně uvedl, že ho předvolali, aniž by bylo zřejmé, v jaké souvislosti. Předvolání nepředložil ani se jej nepokusil od bývalé ženy obstarat. Žadatel v řízení nese část důkazního břemene, která se týká důvodů, pro které uprchl z vlasti. Obecně sice stačí, že poskytne věrohodný azylový příběh, ale je-li to v jeho možnostech, měl by svá tvrzení i doložit. To stěžovatel neudělal. Samotné předvolání na policii neznamená automaticky pronásledování (viz např. rozsudek NSS ze dne 22. 12. 2005, čj. 6 Azs 479/2004-41).

[13] K neaktuálnosti zpráv NSS dodává, že zastaralá je taková zpráva, která *„obsahuje informace, které v důsledku změny okolností v období mezi vypracováním zprávy a jejím použitím již nejsou aktuální, neboť situace, jíž zpráva popisuje, je již zcela jiná. Pokud se podstatně změní situace, může být zastaralá i zpráva stará pouhý týden, a pokud je situace stabilní, může být použitelná i zpráva stará několik let*“ (viz rozsudek NSS ze dne 22. 1. 2020, čj. 6 Azs 109/2019-74, či usnesení ze dne 5. 8. 2020, čj. 5 Azs 369/2019-35). Stěžovatel neuvádí, v čem konkrétně jsou zprávy o Turecku či HDP neaktuální či jak se změnila situace v Turecku. Zpráva o Turecku, ze které žalovaný vycházel, byla stará pouze třičtvrtě roku. Žalovaný ani nemůže mít k dispozici úplně čerstvé informace – zprávy neziskových organizací, EU a jiných států, ze kterých obvykle vychází, se vydávají periodicky pouze jednou za rok.

[14] V této věci nevyvstala žádná právní otázka, která by doposud nebyla judikaturou jednotně řešena, ani taková otázka, kterou by bylo třeba řešit odlišně. Krajský soud ani hrubě nepochybil při výkladu práva. NSS proto kasační stížnost odmítl pro nepřijatelnost.

[15] O náhradě nákladů řízení rozhodl soud podle úspěchu ve věci (usnesení rozšířeného senátu ze dne 25. 3. 2021, čj. 8 As 287/2020-33, č. 4170/2021 Sb. NSS, body 51–53). Stěžovatel úspěch neměl, proto nemá právo na náhradu nákladů řízení. Ministerstvu žádné náklady nevznikly (§ 60 odst. 1 a § 120 s. ř. s.).

Poučení: Proti tomuto usnesení **nejsou** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 26. ledna 2024

Michaela Bejčková
předsedkyně senátu